

Hospodářské noviny

ŠKOLSTVÍ

Univerzity se spojily: opisovat bude těžší

HN, z domova
Praha, 22. 8. 2007

Opisovat a podvádět v bakalářských a diplomových pracích by pro vysokoškoláky nemělo být v budoucnu tak jednoduché. Na třinácti veřejných vysokých školách bude od příštího roku nelegální plagiáty v závěrečných pracích odhalovat speciální počítačový systém. Ten už rok funguje na Masarykově univerzitě v Brně, která jej nyní nabídla dalším českým univerzitám.

"Vytvoří se celostátní archiv vysokoškolských kvalifikačních prací v elektronické formě, ve kterém bude možné vyhledávat všechny práce z třinácti škol a vzájemně jejich části porovnávat, zda nejsou v něčem podobné a opsané. Případně stažené z oblíbených studentských serverů či přepsané přímo z knih," vysvětluje mluvčí Masarykovy univerzity Tereza Fojtová.

Takto kontrolovat svoje studenty chce například Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně či Česká zemědělská univerzita v Praze. Naopak Univerzita Karlova systém zatím nevyužije.

Odhalí se i změněný text

Vyhledávání v elektronickém systému bude jednoduché: podle delších odstavců či částí textů, které učitel zadá, se mu budou postupně zobrazovat podobné pasáže z jiných studentských prací.

"Odhalíme i přeformulované pasáže. To by si student musel dát velkou práci, aby všechna slova, spojky, částice vyměnil. Ale i tak bychom podobnost zjistili," podotýká Jitka Brandejsová z vývojového týmu Masarykovy univerzity.

V současné době má brněnská univerzita v systému zhruba 450 tisíc studentských prací a během prvního roku odhalila 150 tisíc podobností. "Velmi se nám to osvědčilo. Na základě opisování jsme nyní jednoho ze studentů vyloučili, další dva půjdou před disciplinární komisi," podotýká Fojtová.

Systém bude porovnávat texty v češtině, angličtině a slovenštině. V budoucnu by mohl i v dalších jazycích. Masarykova univerzita také plánuje, že systém nabídne i slovenským vysokým školám.

Aby si vysoké školy mohly počítačový systém zavést, budou potřebovat osm milionů korun. O ty chtějí požádat ministerstvo školství. "Myšlenka se nám velmi líbí a takový projekt velmi podporujeme. Vzhledem ale k napjatému rozpočtu bude těžké finance zatím sehnat," říká mluvčí školského úřadu Michaela Taschnerová.

Přísnější je Británie a USA

Je to vůbec poprvé v historii českého vysokého školství, kdy se vedení univerzit rozhodlo proti nepoctivým studentům bojovat. Učitelé si stěžují, že mají jen velmi malé možnosti, jak plagiáty odhalit. Přitom použít v akademické práci cizí myšlenku a neuvést jejího autora je ve světě západních univerzit prohřešek, který se neodpouští.

Dopustí-li se jej student, čeká ho podmíněčné vyloučení. Akademický výbor pro odhalování plagiátorství existuje například na britské Cambridge. A nechybí v něm ani právníci a vyškolení specialisté. Univerzita navíc používá speciální softwary na odhalování.

Navíc univerzity v Británii či USA mají přísná pravidla, která studentům přesně stanovují, jak správně citovat zdroje. To některým českým školám zatím chybí.

Autor/ři: Petra Benešová, Ivana Kottasová